Kwadrans o Monadach

Panicz Maciej Godek

godek.maciek@gmail.com

JUG Trójmiasto, 19.10.2023

- koncepcja monady
- problemy z Haskellem
- piramida zagłady (z lukrem)
- utyskiwania

- koncepcja monady
- problemy z Haskellem
- piramida zagłady (z lukrem)
- utyskiwania

- koncepcja monady
- problemy z Haskellem
- piramida zagłady (z lukrem)
- utyskiwania

- koncepcja monady
- problemy z Haskellem
- piramida zagłady (z lukrem)
- utyskiwania

- koncepcja monady
- problemy z Haskellem
- piramida zagłady (z lukrem)
- utyskiwania

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
}
```

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
}
```

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
}
```

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
}
```

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
```

```
isqrt x = 1/(sqrt x)
bezpunktowo:
isqrt = (1/) . sqrt
gdzie (f . g) x = f (g x)
w JS:
function compose(f, g) {
  return function(x) {
    return f(g(x));
  };
}
```

```
wygląda trochę dziwacznie, ale jeżeli zdefiniujemy
(g | f) x = f (g x)
typem "odwróconej kompozycji" jest
(|) :: (a -> b) -> (b -> c) -> (a -> c)
vide potoki w UNIXie
albo "wujek kolegi mojego brata" vs. "mojego brata kolegi
wujek"
albo f (g (x)) vs. x->getG()->getF()
czaicie rozumiecie
```

Typ operatora kompozycji:

albo f (g(x)) vs. x->getG()->getF()
czaicie rozumiecie

Typ operatora kompozycji:

albo "wujek kolegi mojego brata" vs. "mojego brata kolegi wujek"

Typ operatora kompozycji:

albo f (g(x)) vs. x->getG()->getF()
czaicie rozumiecie

Własności operatora kompozycji:

```
• łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
  tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
  albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```

Własności operatora kompozycji:

- łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
 tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
 albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
- posiada element neutralny id:

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```

Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

f . id = id . f = f
:ak jak:
$$x + 0 = 0 + x = x$$

:albo: $x * 1 = 1 * x = x$

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```


Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

f . id = id . f = f
:ak jak:
$$x + 0 = 0 + x = x$$

:albo: $x * 1 = 1 * x = x$

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```

Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

```
f . id = id . f = f
tak jak: x + 0 = 0 + x = x
albo: x * 1 = 1 * x = x
```

gdzie funkcja tożsamościowa jest zdeiniowana jako
id x = x
function id (x) { roturn x: }

Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

f . id = id . f = f
tak jak:
$$x + 0 = 0 + x = x$$

albo: $x * 1 = 1 * x = x$

gdzie funkcja tożsamościowa jest zdeiniowana jako
id x = x
function id(x) { return x: }

Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

f . id = id . f = f
tak jak:
$$x + 0 = 0 + x = x$$

albo: $x * 1 = 1 * x = x$

gdzie funkcja tożsamościowa jest zdeiniowana jako
id x = x
function id(x) { return x: }

Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

```
f . id = id . f = f
tak jak: x + 0 = 0 + x = x
albo: x * 1 = 1 * x = x
```

gdzie funkcja tożsamościowa jest zdeiniowana jako
id x = x
function id(x) { return x; }

Własności operatora kompozycji:

- łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
 tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
 albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
- posiada element neutralny id:

f . id = id . f = f
tak jak:
$$x + 0 = 0 + x = x$$

albo: $x * 1 = 1 * x = x$

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```


Własności operatora kompozycji:

```
    łączny: f . (g . h) = (f . g) . h
    tak jak: x + (y + z) = (x + y) + z
    albo o: x * (y * z) = (x * y) * z
```

posiada element neutralny id:

```
f . id = id . f = f
tak jak: x + 0 = 0 + x = x
albo: x * 1 = 1 * x = x
```

```
id x = x
function id(x) { return x; }
```


Matematycy nazywają operator łączny z elementem neutralnym monoidem (albo półgrupą z jedynką).

Matematycy nazywają operator łączny z elementem neutralnym monoidem (albo półgrupą z jedynką).

Matematycy nazywają operator łączny z elementem neutralnym monoidem (albo półgrupą z jedynką).

```
< |_{m} :: (b -> m c) -> (a -> m b) -> (a -> m c)
```

Matematycy nazywają operator łączny z elementem neutralnym monoidem (albo półgrupą z jedynką).

```
< |_{m} :: (b -> m c) -> (a -> m b) -> (a -> m c)
Na przykład:
class WithLog<T> {
  public T value;
  public String log;
```

Matematycy nazywają operator łączny z elementem neutralnym monoidem (albo półgrupą z jedynką).

```
< |_{m} :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c)
Na przykład:
class WithLog<T> {
  public T value;
  public String log;
(f < |_{WithLog} g) a =
  WithLog b = g(a);
  WithLog c = f(b.value);
  return WithLog(value = c.value, log = b.log
+ c.log);
```

```
id_{WithLog} x = WithLog(value = x, log = "")

Tr\'ojkę (m, < |_m, id_m) nazywamy monadą.

Na przykład (WithLog, < |_{WithLog}, id_{WithLog}) jest monadą.

Inne popularne przykłady: Optional, List.
```

```
id_{WithLog} x = WithLog(value = x, log = "")
Trójkę (m, <|m, id_m) nazywamy monadą.
Na przykład (WithLog, <|_WithLog, id_WithLog) jest monadą.
Inne popularne przykłady: Optional, List.
```

```
id_{WithLog} x = WithLog(value = x, log = "")

Tr\'ojkę (m, < |_m, id_m) nazywamy monadą.

Na przykład (WithLog, < |_{WithLog}, id_{WithLog}) jest monadą.

Inne popularne przykłady: Optional, List.
```

```
id_{WithLog} x = WithLog(value = x, log = "")
Trójkę (m, < |_m, id_m) nazywamy monadą.
Na przykład (WithLog, < |_{WithLog}, id_{WithLog}) jest monadą.
Inne popularne przykłady: Optional, List.
```

Problem Haskella: leniwa ewaluacja. Rozwiązanie: "system wejścia-wyjścia oparty na monadach" Ale co to znaczy?!

Problem Haskella: leniwa ewaluacja.

Rozwiązanie: "system wejścia-wyjścia oparty na monadach" Ale co to znaczy?!

Problem Haskella: leniwa ewaluacja.

Rozwiązanie: "system wejścia-wyjścia oparty na monadach"

Ale co to znaczy?!

Problem Haskella: leniwa ewaluacja. Rozwiązanie: "system wejścia-wyjścia oparty na monadach" Ale co to znaczy?!

square
$$x = x * x$$

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square $6 = _{def} 6 * 6 = 36$

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 30$$

```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3) = \text{square } 6 =_{def} 6 * 6 = 36$$

square
$$(2*3) =_{def} (2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

square
$$x = x * x$$

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square $6 =_{def} 6 * 6 = 36$

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 30$$

```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square $6 =_{def} 6 * 6 = 36$

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

square
$$x = x * x$$

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square $6 = _{def} 6 * 6 = 36$

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

square
$$x = x * x$$

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square 6 = $_{def}$ 6 * 6 = 36

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square 6 = $_{def}$ 6 * 6 = 36

square
$$(2*3) = def(2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$


```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square 6 = $_{def}$ 6 * 6 = 36

square (2*3) =
$$_{def}$$
 (2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36


```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square 6 = $_{def}$ 6 * 6 = 36

square
$$(2*3) =_{def} (2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square 6 = $_{def}$ 6 * 6 = 36

square
$$(2*3) =_{def} (2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

```
square x = x * x
```

Kolejność "aplikatywna" (wyewaluuj argumenty przed ekspansją funkcji):

square
$$(2*3)$$
 = square $6 = _{def} 6 * 6 = 36$

square
$$(2*3) =_{def} (2*3) * (2*3) = 6 * 6 = 36$$

Problem Haskella: leniwa ewaluacja

```
readNumber()*3 + 2*readNumber()
< 1
< 0</pre>
```

Problem Haskella: leniwa ewaluacja

```
readNumber()*3 + 2*readNumber()
< 1
< 0</pre>
```

Problem Haskella: leniwa ewaluacja

```
readNumber()*3 + 2*readNumber()
< 1
< 0</pre>
```

```
let a = readNumber( ) in
  let b = readNumber( ) in
  a*2 + 3*b

gdzie
let name = value in expression
(λ name -> expression) value
```

```
let a = readNumber( ) in
  let b = readNumber( ) in
  a*2 + 3*b

gdzie
let name = value in expression
(λ name -> expression) value
```

```
let a = readNumber( ) in
  let b = readNumber( ) in
  a*2 + 3*b
gdzie
let name = value in expression
(λ name -> expression) value
```

```
let a = readNumber( ) in
  let b = readNumber( ) in
  a*2 + 3*b

gdzie
let name = value in expression
(λ name -> expression) value
```

Działające rozwiązanie:

```
let (a,w1) = readNumber(w0) in
  let (b,w2) = readNumber(w1) in
  a*2 + 3*b
```

Lepsze rozwiązanie:

```
let (a, w1) = readNumber(w0) in
let (b, w2) = readNumber(w1) in
(a*2 + 3*b, w2)
```

Wyciągnięcie do funkcji

```
myOperation :: RealWorld -> (Int, RealWorld)
myOperation w0 =
let (a,w1) = readNumber(w0) in
  let (b,w2) = readNumber(w1) in
    (a*2 + 3*b, w2)

https://wiki.haskell.org/IO_inside
```

- trzeba przekazywać dodatkowy parametr
- podatne na błędy (e.g. w0 zamiast w1)
- rośnie nam poziom zagnieżdżeń

- trzeba przekazywać dodatkowy parametr
- podatne na błędy (e.g. w0 zamiast w1)
- rośnie nam poziom zagnieżdżeń

- trzeba przekazywać dodatkowy parametr
- podatne na błędy (e.g. w0 zamiast w1)
- rośnie nam poziom zagnieżdżeń

- trzeba przekazywać dodatkowy parametr
- podatne na błędy (e.g. w0 zamiast w1)
- rośnie nam poziom zagnieżdżeń

Zamiecenie w_n pod dywan

Zamiecenie w_n pod dywan

Zamiecenie w_n pod dywan

Zamiecenie w_n pod dywan

```
pass readNumber  (\lambda \text{ a -> pass readNumber} \\ (\lambda \text{ b -> return a*2 + 3*b)})  return value = \lambda world -> (value, world) 
pass value continuation = \lambda w0 -> let (result, w1) = value w0 in
```

Zamiecenie w_n pod dywan

```
pass readNumber (\lambda a -> \lambda w1 -> let (y, w2) = readNumber(w1) in (\lambda b -> \lambda w -> (a*2 + 3*b, w)) y w2) return value = \lambda world -> (value, world) pass value continuation = \lambda w0 -> let (result, w1) = value w0 in continuation result w1
```

```
λ w0 -> let (x,w3) = readNumber(w0) in
  (λ a -> λ w1 -> let (y, w2) = readNumber(w1)
      in (a*2 + 3*y, w2)) x w3

return value = λ world -> (value, world)

pass value continuation = λ w0 ->
  let (result, w1) = value w0 in
      continuation result w1
```

```
λ w0 -> let (x,w3) = readNumber(w0) in
  (λ a -> λ w1 -> let (y, w2) = readNumber(w1)
      in (a*2 + 3*y, w2)) x w3

return value = λ world -> (value, world)

pass value continuation = λ w0 ->
  let (result, w1) = value w0 in
  continuation result w1
```

To działa!

```
pass readNumber  (\lambda \text{ a -> pass readNumber} \\ (\lambda \text{ b -> return a*2 + 3*b)})
```

Ale pisanie λ i rosnący poziom zagłębień są wkurzające!

```
pass readNumber (λ a
-> pass readNumber (λ b
-> return a*2 + 3*b))
```

To działa!

```
pass readNumber  (\lambda \text{ a -> pass readNumber} \\ (\lambda \text{ b -> return a*2 + 3*b)})
```

Ale pisanie λ i rosnący poziom zagłębień są wkurzające!

```
pass readNumber (λ a
-> pass readNumber (λ b
-> return a*2 + 3*b))
```

To działa!

```
pass readNumber  (\lambda \text{ a -> pass readNumber} \\ (\lambda \text{ b -> return a*2 + 3*b)})
```

Ale pisanie λ i rosnący poziom zagłębień są wkurzające!

```
pass readNumber (\lambda a -> pass readNumber (\lambda b -> return a*2 + 3*b))
```

Piramida zagłady

```
if ($ POST['weer name']) (
   if ($_POST['user_password_new']) (
        if ($ POST['user password new'] --- $ POST['user password repeat']) {
            if (strlen($ POST['user password new']) > 5) {
                if (atrlen($ POST['user name']) < 65 && atrlen($ POST['user name']) > 1) {
                    if (preg match('/'[a-2\d](2,64)5/i', $ POST['user name'])) (
                        Suser = read user($ POST('user name'1);
                        if (!isset(Suser['user name'])) {
                            if (S POSTI uner email' 1) 4
                                if (strlen($ POST['usor email']) < 65) (
                                    if (filter var($ POST['user email'], FILTER VALIDATE EMAIL)) (
                                        create user();
                                        $ SESSION['mag'] = 'You are now registered so please login';
                                        header('Location: ' . $_SERVER['THP_SELF']);
                                        exit();
                                    } else @mag = 'You must provide a valid enail address';
                                } else Smsg = 'Email must be less than 64 characters';
                            } else Smag = 'Email cannot be empty';
                        ) else Smag - 'Userpame already exists';
                    ) else tmag = 'Username must be only a-r, A-I, 0-9';
                ) else $mag = 'Username must be between 2 and 64 characters';
            ) olso Smag = 'Password must be at least 6 characters';
        ) olse Smag = 'Passwords do not match';
    ) olse Smag - 'Empty Password';
) olse Smsq - 'Empty Username's
S SESSIONI'meg'1 - Smag:
```

```
do result <- action
    actions ...

przekształcamy do:
    pass action (λ result -> do actions ...)
```

```
do result <- action
  actions ...</pre>
```

przekształcamy do:

```
pass action (\lambda result -> do actions ...)
```

Uwaga: W Haskellu, pass zapisujemy jako »= i wymawiamy "bind".

```
do result <- action
     actions ...

przekształcamy do:
   pass action (λ result -> do actions ...)
```

Uwaga: W Haskellu, pass zapisujemy jako »= i wymawiamy "bind".

Uwaga: W Haskellu, pass zapisujemy jako »= i wymawiamy "bind".

```
pass_m :: m = - > (a -> m = b)
< |_m :: (b -> m = c) -> (a -> m = b) -> (a -> m = c)
pass value function = (function <| id) value
(f <| g) = pass (g = x) = f
return_m :: (a -> m = a)
return_m = id_m
```

```
 pass_m :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b) 
 <|_m :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c) 
 pass value function = (function <| id) value 
 (f <| g) x = pass (g x) f 
 return_m :: (a \rightarrow m a) 
 return_m = id_m
```

```
pass_m :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b)
<|_m :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c)
pass value function = (function < | id) value
(f < | g) x = pass (g x) f
return_m :: (a \rightarrow m a)
return_m = id_m
```

```
pass_m :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b)
<|_m :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c)
pass value function = (function <| id) value
(f <| g) x = pass (g x) f
return_m :: (a \rightarrow m a)
return_m = id_m
```

```
pass_m :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b)
<|_m :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c)
pass value function = (function <| id) value
(f <| g) x = pass (g x) f
return_m :: (a \rightarrow m a)
return_m = id_m
```

```
pass_m :: m a \rightarrow (a \rightarrow m b)
<|_m :: (b \rightarrow m c) \rightarrow (a \rightarrow m b) \rightarrow (a \rightarrow m c)
pass value function = (function <| id) value
(f <| g) x = pass (g x) f
return_m :: (a \rightarrow m a)
return_m = id_m
```

```
pass_m :: m = -> (a -> m = b)
<|_m :: (b -> m = c) -> (a -> m = b) -> (a -> m = c)
pass value function = (function <| id) value
(f <| g) = pass (g = x) = f
return_m :: (a -> m = a)
return_m = id_m
```

